

ZASTUPNIK U EUROPSKOM PARLAMENTU DAVOR ŠKRLEC

Zeleni LIST

BROJ 40/ LIPANJ 2018.

U ovom broju:

Krajnji je čas za stratešku odluku ubrzaniog ulaganja u Hrvatske željeznice

Europski parlament usvojio izvješće o kohezijskoj politici i kružnoj ekonomiji

Cilj od 32% iz obnovljivih izvora do 2030.

Pariški sporazum od sada sadržan u EU pravu

“Porez na linkove” i cenzura podataka nanijeli bi veliku štetu slobodi na internetu

REZULTATI ANKETE: 96% građana želi zamijeniti jednokratnu plastiku ekološkim alternativama

Vijesti iz Europskog parlamenta

SADRŽAJ:

3 Uvodna riječ

4 Krajnji je čas za stratešku odluku ubrzanog ulaganja u Hrvatske željeznice

6 Europski parlament usvojio izvješće o kohezijskoj politici i kružnoj ekonomiji

9 Postignut dogovor Europskog parlamenta i Vijeća EU-a: Cilj od 32% iz obnovljivih izvora do 2030.

11 Pariški sporazum od sada sadržan u EU pravu

12 "Porez na linkove" i cenzura podataka nanijeli bi veliku štetu slobodi na internetu

13 REZULTATI ANKETE: 96% građana želi zamijeniti jednokratnu plastiku ekološkim alternativama

14 Bitka s jednokratnom plastikom se zahuk-tava

17 Budućnost poljoprivredne politike EU-a: Bez smanjenja proračuna ili nacionalizacije

18 Novi genetski modificirani organizmi (GMO) nisu napredak, već još jedan alat industrijskog uzgoja

20 Vijesti iz Europskog parlamenta

Izdavač

Ured zastupnika u Europskom parlamentu
Davora Škrleca
Ulica Klementa Crnčića 18, 10000 Zagreb
tel.: +385 1 233 85 67
ISSN 1849-6059

Impressum

Glavni urednik: Davor Škrlec
Izvršna urednica: Tanja Poša

Uredništvo: Matea Klarić, Mislav Mihaljević,
Riki Pahlić, Uroš-Valentino Saraja, Nataša Vistrička

KONTAKTI UREDA

Ured u Bruxellesu:

Parlement européen
Bât. Altiero Spinelli
04E258
60, rue Wiertz / Wiertzstraat 60
B-1047 Bruxelles/Brussel
Tel.: +32(0)2 28 45828
Fax.: +32(0)2 28 49828
e-mail: davor.skrlec@europarl.europa.eu

Ured u Strasbourg:

Parlement européen
Bât. Louise Weiss
T05115
1, avenue du Président Robert Schuman
CS 91024
F-67070 Strasbourg Cedex
Tel.: +33(0)3 88 1 75828
Fax.: +33(0)3 88 1 79828

Ured u Zagrebu:

Adresa: Ulica Klementa Crnčića 18, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 233 8567
Fax.: +385 (0)1 230 6112
E-mail: office-MEP@davor-skrlec.eu

Ured u Splitu:

Adresa: Ljudevita Posavskog 14, 21000 Split
Mob.: +385 (0)99 384 6272
E-mail: office-SPLIT@davor-skrlec.eu

Ured u Osijeku:

E-mail: office-OSIJEK@davor-skrlec.eu

UVODNA RIJEČ

Drage čitateljice i čitatelji,

na plenarnoj sjednici 13. lipnja u Strasbourgu zastupnici su velikom većinom podržali moje izvješće o važnosti kružnog gospodarstva i prijedlozima kako kohezijska politika može pomoći u postizanju ciljeva kružne ekonomije. Kohezijska politika jedan je od najboljih alata za smanjenje socijalne i ekonomске nejednakosti diljem Europske unije. Želimo uskladiti tu moć s ogromnim potencijalom kružne ekonomije spajanjem potrošačke snage EU-a s našim klimatskim i ekološkim ciljevima. To bi ujedno bila pobeda i za gospodarstvo i za okoliš. U suradnji s WWF Adriom i udrugom Prijatelji životinja tijekom lipnja proveli smo izazov na društvenim mrežama #NisamOdPlastike u borbi protiv korištenja svih oblika plastike za jednokratnu uporabu. Svrha izazova bila je mijenjanje loših navika potrošača i stvaranje svijesti o alternativama koje su nam lako dostupne. U on-line anketi koju smo proveli na društvenim mrežama od 11. do 21. lipnja, od 1550 ispitanika preko 96% njih izjasnilo se kako je spremno zamijeniti sve

vrste plastičnih predmeta za jednokratnu upotrebu ekološki prihvatljivim alternativama. Stoga smo pozvali domaće trgovачke lancе da ponude svojim kupcima alternative jednokratnoj plastici. Sviјest ljudi diljem svijeta se mijenja i sada je red na velikim igračima poput korporacija i vlada da značajno smanje proizvodnju plastike. Ovo je snažna poruka našem gospodarstvu koje mora učiniti zaokret prema inovacijama i eko dizajnu kako bi izbjegli daljnje akumuliranje plastičnog otpada u našem okolišu i moru. Razvijanje novih poslovnih modela dovest će do stvaranja novih konkurenčnih industrija koje su neizbjježna budućnost, a Hrvatska može tu imati prednost.

Vaš zastupnik u Europskom parlamentu,

Davor Škrlec

A handwritten signature in black ink, appearing to read "Davor Škrlec".

MODERNIZACIJA ŽELJEZNICA

Krajnji je čas za stratešku odluku ubrzanog ulaganja u Hrvatske željeznice

Dvadesetak domaćih i stranih željezničkih stručnjaka kroz tri panela govorilo je o prilikama za povlačenjem novca iz EU fondova, interoperabilnosti te istraživanjima i inovacijama.

Razvoj željezničke infrastrukture i povećanje putničkog i teretnog prijevoza ključni su za gospodarski razvoj Republike Hrvatske, istaknuo je zastupnik u Europskom parlamentu Davor Škrlec na konferenciji "Potpora Europske unije za razvoj željezničkog prometa u Hrvatskoj: trenutne mogućnosti i buduće perspektive" koja je održana 5. lipnja u Zagrebu u suradnji s Hrvatskim saborom, Udrženjem europske željezničke industrije (UNIFE) i Savezom za željeznicu.

"Hrvatska je imala razvijene sve komponente sustava: proizvodnju vagona i električnih lokomotiva, lake električne prirogske željeznice, proizvodnju komponente za kontaktnu mrežu i napajanje električne vuče, proizvodnju pragova i proizvodnju signalno-sigurnosne opreme. Da bi zadržali postojeća znanja, te razvili i usvojili nova, krajnji je čas za stratešku odluku ubrzanog ulaganja u Hrvatske željeznice (HŽ). Trebamo uvažiti sve potrebe regionalnog razvoja i povezati Pulu i Istru, te uložiti u razvoj pruga za brze vlakove

koji bi povezali naše regije. Također trebamo postojeću željezničku mrežu nadograditi i uključiti u urbani transport naših većih gradova. Izgradnja pruge za vlakove velikih brzina poput Eurostara zahtijeva međudržavne pregovore, ali ih trebamo pokrenuti jer postoje potencijali povezivanja unutar Dunavske i Jadransko-jonske makroregije." – rekao je zastupnik Škrlec.

Zahvaljujući sudjelovanju brojnih predstavnika Europske komisije, Europske investicijske banke (EIB), Europske agencije

za željeznice (ERA) i tehnološke inicijative Shift2Rail, ključni dionici iz željezničkog sektora dobili su priliku informirati se kako iskoristiti raspoložive EU programe i saznati o mogućnostima razvoja tih programa nakon 2020. godine.

“Ova godina je važna za Hrvatsku jer EU institucije trenutno raspravljaju o proračunu Europske unije za razdoblje nakon 2020. godine, takozvanoj višegodišnjem finansijskom okviru od 2021. do 2027. godine. Te rasprave će odrediti finansijski okvir i budući oblik europskih programa koji će podržavati ulaganja u željezničke projekte putem Instrumenta za povezivanje (CEF) i Europskog fonda za regionalni razvoj (ERDF), odnosno podupiranje istraživanja i inovacija u željezničkom sektoru kroz okvirni program Obzor nakon 2020. Za Hrvatsku je to izrazito važno zbog predsjedanja Vijećem Europske unije koje je čeka u prvoj polovici 2020. godine.” – rekao je Škrlec.

Na konferenciji su također sudjelovali predstavnici zakonodavne i izvršne vlasti u Hrvatskoj, ministar mora, prometa i infrastrukture Oleg Butković, predsjednik Odbora za europske poslove Hrvatskog sabora Domagoj Ivan Milošević, predsjednik Odbora za pomorstvo, promet i infrastrukturu Hrvatskog sabora Pero Ćosić te predstavnici željezničkih infrastrukturnih i prijevozničkih tvrtki te željezničke industrije.

KRUŽNA EKONOMIJA

Europski parlament usvojio izvješće zastupnika Škrleca o kohezijskoj politici i kružnoj ekonomiji

Zastupnici u Europskom parlamentu na plenarnoj sjednici 13. lipnja u Strasbourgu velikom većinom podržali su izvješće zastupnika Zelenih/ESS-a Davora Škrleca o važnosti kružnog gospodarstva i prijedlozima kako kohezijska politika može pomoći u postizanju ciljeva kružne ekonomije.

Između ostalog, izvješće poziva na:

- strukturni i investicijski fondovi moraju biti uvjetovani ispunjavanjem ciljeva kružnog gospodarstva
- razvoj nacionalnih strategija o kružnoj ekonomiji u skladu s pristupom EU-a
- bolji, lakši i transparentniji pristup financiranju lokalnih i regionalnih samouprava kako bi se povećala ulaganja u "zelene" poslove, gospodarenje otpadom, pametnu specijalizaciju i ekološki prihvatljive tehnologije
- povećanje sredstava za kružnu ekonomiju i ulaganja vezana uz klimu u kohezijskoj politici nakon 2020. godine

"Kohezijska politika jedan je od najboljih alata za smanjenje socijalne i ekonomske nejednakosti diljem Europske unije. Želimo uskladiti tu moć s ogromnim potencijalom kružne ekonomije spajanjem potrošačke snage EU-a s našim klimatskim i ekološkim ciljevima. To bi ujedno bila pobjeda i za gospodarstvo i za okoliš. Otpad predstavlja veliki problem za većinu naših zajednica, ali u kružnoj ekonomiji imamo rješenje. Kružna

ekonomija i kohezijska politika ne smiju ostati samo mjere iz Bruxellesa, nego politike koje će biti razmotrene na lokalnoj i regionalnoj razini. Ekološke prednosti smanjenja otpada su jasne, ali to je mnogo više od toga. Kružna ekonomija može biti veliki poticaj europskom gospodarstvu. Ovo je prilika za stvaranje kvalitetnih zelenih poslova u zajednicama gdje često postoji nedostatak prilika." – rekao je Davor Škrlec, izvjestitelj za navedeno izvješće.

Kohezijska politika predstavlja glavnu investicijsku politiku EU-a, a usmjerena je, između ostalog, i na gospodarski rast, održivi razvoj te poboljšanje kvalitete života građana svih regija i gradova Europske unije. Ona predstavlja investicijski i

strateški okvir za ispunjavanje ciljeva rasta propisanih strategijom Europa 2020.

Središnji aspekt razvojne strategije Europa 2020. je prelazak s postojećeg linearog na kružnu ekonomiju, ekonomski model koji osigurava održivo gospodarenje resursima i produžavanje životnog vijeka materijala i proizvoda. Cilj ovog modela je svesti nastajanje otpada na najmanju moguću mjeru, i to ne samo otpada koji nastaje u proizvodnim procesima već tijekom čitavog životnog ciklusa proizvoda i njegovih komponenti. Novi paket kružnog gospodarstva Europske komisije uspostavlja dugoročni pristup promicanju sprečavanja nastanka otpada, povećanju recikliranja i ponovne upotrebe te

smanjenju odlaganja i spaljivanja. Također, propisuje mjere kojima poslovnim subjektima, građanima i javnim vlastima pomaže u tranziciji na jače i zelenije gospodarstvo.

Kružna ekonomija ima za cilj 'zatvoriti petlju' životnih ciklusa proizvoda zadržavanjem resursa unutar gospodarstva što dovodi do boljeg korištenja sirovina, proizvoda i otpada. Doprinosi ispunjavanju ciljeva okoliša i klime EU-a te potiče lokalni i regionalni razvoj. Prevencija otpada, eko-dizajn i slične mjere stvaraju uštede, povećavaju promet i stvaraju lokalne poslove, primjerce u sektoru ponovne upotrebe, ponovne proizvodnje, popravka i inovacija proizvoda.

Koliko je finansijskih sredstava dostupno u razdoblju 2014.-2020.?

Kohezijska politika Europske unije ključna je za stvaranje kružne ekonomije. U novom investicijskom okviru za razdoblje 2014.-2020. postoji značajna količina sredstava namijenjena gospodarenju otpadom. Postoji i potpora kružnoj ekonomiji u području inovacija, konkurentnosti malih i srednjih poduzeća, učinkovitosti resursa i u području investicija s niskom razinom ugljika. Za njih imamo resurse u iznosu od 150 milijardi eura.

Gdje se ulažu sredstva?

Ulaganja kohezijske politike usmjerene su prema lokalnim potrebama i mogućnostima. One pridonose recikliranju, poboljšanju upravljanja otpa-

dom, resursima i energetskoj učinkovitosti, jačanju bio-ekonomije, novim rješenjima u dizajnu proizvoda, novim poslovnim modelima, te stvaranju zelenih poslova.

Za poboljšanje upravljanja otpadom na raspolaganju je iznos od 5,5 milijardi eura usmjerenih na sprječavanje, ponovno korištenje i recikliranje otpada. Također ulaže se u osnovnu infrastrukturu za obradu otpada u manje razvijenim regijama. To znači 5,9 milijuna tona godišnje dodatnog kapaciteta za recikliranja otpada u Europi.

Za mala i srednja poduzeća ulaže se 2,3 milijarde eura u ekološki prihvatljive proizvodne procese i učinkovitost resursa. To im pomaže u štednji troškova i stvara nove mogućnosti pretvaranjem otpada u resurs.

Dostupne su i važne mogućnosti financiranja istraživanja i inovacija, primjerce za razvoj novih i bolje dizajniranih proizvoda. Regije iz svih država članica identificirale su prioritete vezane uz kružnu ekonomiju u svojim strategijama pametne specijalizacije. Platforma Smart specijalizacije pomaže tim regijama u suradnji s drugima duž lanaca vrijednosti, također se bave točno određenim temama kao što su modernizacija industrije, poljoprivredno-prehrambeni sektor i energija.

Paket kružne ekonomije također promiče ponovno korištenje vode. Nekoliko regija u Europskoj uniji već reciklira svoje obrađene otpadne vode za navodnjavanje parkova, čišćenje ulica ili nadopunjavanje rezervi podzemnih voda. Kohe-

zijska politika to može dodatno poduprijeti kroz ulaganje od 15 milijardi eura u sektor vode u razdoblju 2014-2020.

Primjeri projekata

Zatvaranje ciklusa otpada glavnom gradu Slovenije

Uz pomoć sredstava EU, Slovenija doseže svoje ciljeve recikliranja, a građani Ljubljane imaju bolji i održiviji sustav gospodarenja otpadom. Od ulaska u Europsku uniju, slovenski je glavni grad potaknuo odvojeno prikupljanje i recikliranje te je smanjio količinu otpada koji se šalje na odlagalište za 59%. Sredstva su uložena i u prevenciju stvaranja otpada kao i u ponovnu upotrebu. Ljubljana sada stvara 41% manje otpada po stanovniku od europskog prosjeka i odlučila je odustati od gradnje dvije nove spalionice kao što je prvobitno bilo planirano. Jedan od ključnih elemenata integriranog sustava otpada je Ljubljanski regionalni centar za gospodarenje otpadom. Ovaj projekt koji financira EU započeo je kao postrojenje za 17 općina. Kasnije se priključilo još 20 općina, te su se tako odrekli potrebe za dodatnim postrojenjima za preradu otpada.

Stvaranje nove biorazgradive tkanine

Češka tvrtka razvila je jedinstveni biorazgradivi materijal i povećala svoju produktivnost za četiri faktora. Materijal, koji je razvio STAVOS Chlumec n. Cidl u suradnji sa Sveučilištem Hradec Králové, mogu se koristiti u proizvodnji cvjetnih posuda koje olakšavaju sadnju dr-

veća bez uništavanja njihovih korijenskih sustava ili opterećivanja okoliša dok se razgrađuju u tlu. Europski fondovi sudjelovali su u projektu kako bi ova inovacija stupila u proizvodnju fazu.

Podrška dizajnu bez otpada diljem sjeverozapadne Europe

Cradle to Cradle je dizajnerski pristup za proizvode i sustave, gdje materijali cirkuliraju u "metabolizmu bez otpada". Transnacionalni projekt razvio je instrumente i smjernice koje pomažu u primjeni načela Cradle to Cradle u proizvodnji proizvoda, izgradnji velikih zgrada i organizaciji životnih i radnih područja. Od 4,5 milijuna eura potpore iz Programa INTERREG Sjeverozapadne Europe a uljučilo je i 11 europskih javnih tijela, institucija znanja, nevladinih organizacija i poslovnih aktera.

Strateški politički pristup koji ide dalje od financiranja

Kohezijska politika ne odnosi se samo na novac. Ona nudi okvir politike za integrirani regionalni razvoj s naglaskom na posebne prednosti svake regije za uspostavu kružne ekonomije. Djeluje u partnerstvu sa sudionicima na terenu i pomaže regionalnim vlastima u izgradnji kapaciteta.

Programi prekogranične i transnacionalne suradnje ključni su za poticanje međuregionalne suradnje na kružnim gospodarskim aktivnostima. Takvi projekti potiču industrijsku simbiozu, podizanje svijesti i razmjenu znanja i najbolje

prakse.

Gospodarenje otpadom u Hrvatskoj: mehaničko biološka metoda

Postrojenja koja se služe mehaničko biološkom metodom obrade otpada temelje se na mehaničkoj obradi komunalnog otpada kontaminiranog biološkom komponentom te opasnim otpadom iz kućanstva i ureda (baterije, lijekovi, žarulje punjene živom, teški metali, opasne kemikalije iz elektronskog otpada i sl.). Najveći problem pri ovakvoj metodi obrade otpada predstavlja biorazgradiva komponenta, budući da je ona vrlo reaktivna.

Izdvajanje sirovina koje se mogu reciklirati osnovna je funkcija mehaničke obrade otpada. Ipak, kvaliteta tako dobivenih materijala manja je nego ona dobivena procesom odvojenog prikupljanja otpada, pa zbog

toga i proizvedene sirovine često imaju nižu tržišnu vrijednost.

Veliki broj MBO procesa kao izlazni proizvod nude i kompost, no primjena komposta dobivenog iz miješanog komunalnog otpada upitna je budući da je on zamjetno lošije kvalitete u odnosu na kompost dobiven iz odvojeno prikupljenog biološkog otpada. Problem stvaraju nečistoća i teški metali koji se u njemu mogu pronaći, što bitno ograničava njegovu kvalitetu i samu tržišnu vrijednost.

Nakon više od deset godina praktične primjene MBO tehnika obrade otpada u Njemačkoj i drugim razvijenim državama zamjećeno je kako ona donosi niz problema te da se sam pristup takvog gospodarenja otpadom mora modificirati ili u potpuno napustiti.

Postignut dogovor Europskog parlamenta i Vijeća EU-a: Cilj od 32% iz obnovljivih izvora do 2030.

Novi ambiciozni ciljevi Europske unije za obnovljive izvore energije, uključujući potporu proizvodnji i potrošnji vlastite energije te pitanje biogoriva, dogovoren su u pregovorima između Parlamenta i Vijeća 13. lipnja.

Parlament i Vijeće privremeno su se dogovorili o udjelu energije iz obnovljivih izvora od najmanje 32% bruto konačne potrošnje Unije do 2030. godine, s klauzulom za reviziju do 2023. godine.

Čišći transport, veća upotreba druge generacije biogoriva

Najmanji udio od 14% goriva za transportne svrhe mora doći iz obnovljivih izvora do 2030. godine. Posebno:

- biogoriva prve generacije, temeljena na usjevima, mora-

- ⇒ **32% obvezujući cilj EU-a za obnovljive izvore do 2030.**
- ⇒ **čišći transport temeljen na održivijim biogorivima**
- ⇒ **nove mjere za potporu proizvodnji i potrošnji vlastite energije**

ju biti ograničena na razinu iz 2020. godine (s dodatnim 1%) i ni u kojem slučaju ne smiju prelaziti 7% ukupne potrošnje cestovnog i željezničkog prijevoza;

- udio naprednih biogoriva i

bioplina mora biti najmanje 1% do 2025. godine i najmanje 3,5% do 2030. godine.

Zabrana palminog ulja

Biogoriva iz usjeva za uzgoj hrane, poput palminog ulja,

koje imaju visoku "neizravnu promjenu uporabe zemljišta" (ILUC, tj. mijenjanje kako se koristi zemlja na kojoj se ne uzgajaju usjevi, kao što su travnjaci i šume, s negativnim utjecajem na emisije CO₂), trebaju biti ukinuta kroz proces certificiranja za niska ILUC biogoriva, koji će biti postavljen.

Era proizvodnje i potrošnje vlastite energije iz obnovljivih izvora

Prema privremenom sporazu-mu, države članice moraju osigurati da potrošač u EU ima pravo postati proizvođač i potrošač vlastite energije iz obnovljivih izvora, koji može:

- generirati obnovljivu energiju za vlastitu potrošnju, pohraniti i prodati višak proizvodnje;
- ugraditi i upravljati sustavima za skladištenje električne energije u kombinaciji s pos-

trojenjima koja proizvode obnovljivu električnu energiju za vlastitu potrošnju, bez odgovornosti za bilo kakvu dvostruku naplatu;

- ne smije biti podvrgnuto nikakvoj naknadi ili naknadi za vlastitu energiju do 2026. godine, s određenim ograničenim izuzećima koja su predviđena nakon toga;
- primati naknadu za vlastitu proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora koja ulazi u mrežu;
- pridružiti se zajednicama obnovljivih izvora energije kako bi integrirao vlastitu potrošnju u prijelaz na čišću energiju.

Čisti i digitalni sektor grijanja/hlađenja

Privremeni sporazum predstavlja pod-cilj indikativnog 1,3% godišnjeg povećanja obnovljivih izvora energije u postrojenjima za grijanje i hlađenje, računajući na razdoblje od

5 godina počevši od 2021. godine.

Države članice moraju osigurati da informacije o energetskoj učinkovitosti i udio obnovljivih izvora energije u svojim sustavima daljinskog grijanja i hlađenja pružaju krajnjim potrošačima na pristupačan način. Kupci sustava za daljinsko grijanje ili hlađenje koji nisu učinkoviti smiju raskinuti svoje ugovore kako bi sami proizvodili grijanje ili hlađenje iz obnovljivih izvora energije.

Sljedeći koraci

Privremeni sporazum sada treba odobrenje ministara koji sjede u Vijeću EU-a i zastupnika u Europskom parlamentu. Kada se to postigne, zakon stupa na snagu 20 dana nakon datuma objavljivanja u Službenom listu Europske unije. Zemlje članice morat će uključiti nove elemente Direktive u nacionalna zakonodavstva do 30. lipnja 2021. godine.

Pariški sporazum od sada sadržan u EU pravu

Konačna verzija teksta o europskom okvirnom zakonu o klimi i energetici je usvojena u trijalogu 19. lipnja. Uredba je zapravo prijenos Pariškog sporazuma postignutog na COP 21 na europsku razinu.

“Ako je Pariški klimatski sporazum bio naznaka zajedničke ambicije, ovo je mapa koja upućuje kako ćemo doći do cilja. Sve države članice sada moraju izraditi svoje akcijske planove koji su u skladu s ciljem dogovora o zadržavanju porasta svjetske temperature na razini manjoj od 2°C, poželjno 1.5°C. Postigli smo da po prvi puta EU pravo sadrži koncept proračuna za ugljik, kao i potrebu za što skorijim postizanjem nisko-ugljične ekonomije.

Međutim, ne možemo pobjeći od činjenice da cijeli energetski paket još nije dovoljno

jak. Potrebno je povećati ciljeve, pogotovo one koje se odnose na energetsku učinkovitost te obnovljive izvore energije”, komentirao je Claude Turmes, suizvjestitelj Kluba Zastupnika Zelenih/ESS-a za temu.

Michèle Rivasi, također suizvjestiteljica Kluba zastupnika Zelenih/ESS-a je pozdravila akciju po pitanju energetskog siromaštva:

“To je uspjeh za zaštitu planeta, ali i za Europsku uniju. Uspjet ćemo postići zacrtane klimatske ciljeve samo ako svi sudjelujemo u toj akciji. Zbog toga smo osi-

gurali da novo vodstvo uključuje mehanizam koji će osigurati dostatan doprinos svih zemalja članica razvoju obnovljivih izvora energije. To će spriječiti neorganiziranu i nasumičnu raspodjelu te osigurati da svatko tko zaostaje ima priliku primijeniti korektivne mjere.

“Nacionalne vlade će sada morati izvještavati o energetskom siromaštvu te izaći s vjerodostojnim i kvalitetnim planovima za rješavanje tog problema. To će svakako pomoći pri rješavanju nedopustive situacije u kojoj se veliki broj ljudi još uvijek bori kako bi zagrijalo svoje domove.”

“Porez na linkove” i cenzura podataka nanijeli bi veliku štetu slobodi na internetu

Odbor za pravna pitanja Europskog parlamenta je na glasovanju 20. lipnja odobrio Komisiju prijedlog Direktive o autorskim pravima na jedinstvenom digitalnom tržištu EU-a. Klub zastupnika Zelenih/ESS-a glasovao je protiv predloženog nacrtu Direktive izražavajući zabrinutost kako će takav prijedlog ograničiti korisnike i dovesti u pitanje njihovu slobodu na internetu.

Odobreni prijedlozi odnosili bi se na uvođenje:

- “poreza na linkove” koji će zahtijevati da internetske platforme poput društvenih mrež plaćaju naknade novinskim kućama kada njihovi korisnici dijele poveznice na članke, uključujući čak i kratke isječke sadržaja članaka.
- automatskih filtera za blokiranje prijenosa fotografija, videozapisa i tekstova koje korisnici prenose na web stranice u slučaju sumnje na kršenje autorskih prava.

Zastupnik Zelenih/ESS-a Davor Škrlec smatra kako trenutni prijedlog Direktive o autorskim pravima potencijalno može naškoditi pravu na informiranje za milijune građana u slučajevima kada korištenje linkova ili objavljivanje sadržaja na internetu postane skup ili zakonski složen proces.

“Korisnici će nailaziti na poteškoće radeći svakodnevne stvari poput komentiranja vijesti ili izražavanja svojeg mišljenja online. Stavljanje interesa velikih medijskih korporacija ispred naše mogućnosti za slobodnim sudjelovanjem na internetu je neprihvatljivo. Ovak-

ve mjere neće pomoći financiranju novinarstva, one će jednostavno zaustaviti dijeljenje profesionalnog informativnog sadržaja i stvoriti probleme za male izdavače koji se većinom oslanjanju na dijeljenje njihovih članaka. Zahtijevanje naknada za prikazivanje sadržaja na društvenim mrežama, koje im zapravo time čine uslugu promoviranja i dosezanja većeg broja čitatelja, moglo bi dovesti do toga da društvene mreže i druge internetske platforme odbiju prikazivanje takvih isječaka, a korisnici bi time izgubili interes otvarati i čitati portale zbog naplate. Planovi za uvođenje automatskih filtera jednako su kratkovidni. Dok njihovi zagovornici tvrde kako će osigurati naknadu za kreativni rad, zapravo će blo-

kirati bezazlene sadržaje poput memeova i parodija, ali i dokrajčiti europske platforme i startupe koji si ne mogu priuštiti pridržavanje takvih pravila. Cilj je prisiliti internetske platforme na praćenje svih prijenosa korisnika kako bi otkrili kršenje autorskih prava, iako će to nužno dovesti do ukidanja potpuno legalnih činova izražavanja.” – rekao je Škrlec.

Na plenarnoj sjednici u srpnju ili rujnu zastupnici će glasovati o konačnom prijedlogu Direktive nakon čega slijede pregovori s Vijećem. Nakon postizanja kompromisa, slijedi završno glasovanje početkom sljedeće godine kada će biti usvojen konačni tekst Direktive i kao takav stupa na snagu.

REZULTATI ANKETE: 96% građana želi zamijeniti jednokratnu plastiku ekološkim alternativama

Zastupnik u Europskom parlamentu Davor Škrlec, WWF Adria i udruga Prijatelji životinja tijekom lipnja provodili su izazov na društvenim mrežama **#NisamOdPlastike** u borbi protiv korištenja svih oblika plastike za jednokratnu uporabu.

PLASTIČNA VREĆICA?

NE, HVALA!
#NisamOdPlastike

Svake godine u svijetu se iskorišti na milijarde plastičnih vrećica za jednokratnu upotrebu, a od toga veliki broj završi u morima i oceanima.
PONESI SA SOBOM PLATNENU VREĆICU OD KUĆE.

KAVA ZA VAN?

NE, HVALA!
#NisamOdPlastike

Papirnate čaše za jednokratnu upotrebu iz kojih pijemo kavu za van obložene su polietilenom, najčešće korištenim plastičnim materijalom u svijetu. **PONESI SA SOBOM ČAŠU ZA VAN ILI TERMOŠICU OD KUĆE.**

OSVJEŽENJE U BOCI?

NE, HVALA!
#NisamOdPlastike

Milijun plastičnih boca za jednokratnu upotrebu kupuje se diljem svijeta svake minute te nekontrolirano završava u našem okolišu.
PONESI SVOJU BOCU OD KUĆE.

Plastični predmeti poput jednokratnih vrećica, čaša, boca i pribora za jelo glavni su izvor ekološkog zagađenja i najmanje se recikliraju jer se najčešće upotrebljavaju izvan kuće i bacaju u okoliš. Povećanje usputne konzumacije hrane i pića dovelo je do porasta količine plastike za jednokratnu upotrebu te se stoga očekuje da će taj problem postati još ozbiljniji.

Tijekom četiri tjedna provođenja izazova sudjelovalo je preko 20 tisuća ljudi, uključujući brojne hrvatske europskog parlamentarce, saborske zastupnike, gradonačelnike, jedinice lokalne samouprave, udruge civilnog društva, javne institucije i privatni sektor.

"Izazov je ciljao na aktivno u-

ključivanje što većeg broja hrvatskih građana na društvenim mrežama koji su trebali potaknuti jedni druge na prestanak korištenja ili zamjeni bilo kojeg oblika jednokratne plastike u trajanju od 30 dana. Svrha izazova bila je mijenjanje loših navika potrošača i stvaranje svijesti o alternativama koje su nam lako dostupne. U on-line anketti koju smo proveli na društvenim mrežama od 11. do 21. lipnja, od 1550 ispitanika preko 96% njih izjasnilo se kako je spremno zamijeniti sve vrste plastičnih predmeta za jednokratnu upotrebu ekološki prihvatljivijim alternativama. Stoga smo pozvali domaće trgovачke lanci da ponude svojim kupcima alternative jednokratnoj plastici. Svijest ljudi diljem svijeta

se mijenja i sada je red na velikim igračima poput korporacija i vlada da značajno smanje proizvodnju plastike. Dovoljno je spomenuti da je Kina početkom ove godine prestala uvoziti plastični otpad, što predstavlja veliki problem najvećim izvoznicima plastike jer ne znaju gdje bi sada s milijunima tona plastičnog otpada. Ovo je snažna poruka našem gospodarstvu koje mora učiniti zaokret prema inovacijama i eko dizajnu kako bi izbjegli daljnje akumuliranje plastičnog otpada u našem okolišu i moru. Razvijanje novih poslovnih modela dovest će do stvaranja novih konkurentnih industrija koje su neizbjježna budućnost, a Hrvatska može tu imati prednost." – rekao je zastupnik Davor Škrlec.

Bitka s jednokratnom plastikom se zahuktava

Diljem svijeta podiže se svijest ljudi o nekorištenju plastičnih vrećica, ambalaža i drugih plastičnih proizvoda za jednokratnu upotrebu.

Plastične vrećice su sveprisutne, no njihovi dani uskoro su odbrojeni. Kako svijest o njihovom negativnom učinku na okoliš kontinuirano raste (od same prijetnje okolišu do činjenice da nisu biorazgradive), sve više država djeluje sa ciljem ograničavanja njihove prisutnosti i njihovog korištenja.

Ukazivanje medija na problem plastičnog otpada također nije zanemarivo, što je vidljivo iz naslovnice prošlog broja časopisa National Geographics naslovom *Planet or plastic?*. National Geographic je pokrenuo i istomenu inicijativu sa svrhom podizanja svijes-

ti o zagađenju okoliša plasti-
kom te će u tu svrhu prestati
omotavati svoj časopis u plasti-
čni omot.

Bitka s plastičnim otpadom traje već neko vrijeme. Bangladeš je 2002. godine postao prva zemlja koja je zabranila uporabu tankih plastičnih vrećica, nakon što je otkriveno da nagomilavanje plastičnih vrećica začepljuje sustave odvodnjavanja tijekom poplava. Od 2002. do sad, kroz skoro 20 godina, više je gradova i država uvelo slična ograničenja, uključujući uvođenje poreza na plastične vrećice ili slijedeći primjer Bangladeša – uvelo zabrane.

Osim plastičnih vrećica, bitka se nastavlja i s plastičnim slamka-
ma, bocama, drugim predmeti-
ma za jednokratnu upotrebu i
plastičnim ambalažama. Prikla-
dnost za korištenje, kao i niska
cijena plastike za jednokratnu
upotrebu, nadilazi želju stvara-
nja sustava održivog načina
života.

Tajvan

Tajvanska vlada objavila je pla-
nove za postepeni prestanak
uporabe plastičnih slamki, vre-
ćica, plastičnih čaša te drugih
potrepština i ambalaže do
2030. godine. Prema planu, do
sljedeće godine lanci restorana
brze prehrane više neće davati

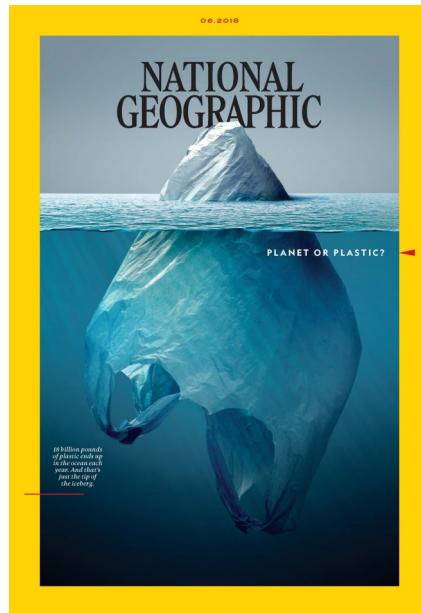
plastične slamke uz jelo gostima ako jedu unutar restorana. Do 2020. besplatne slamke trebale bi biti zabranjene u svim prehrabbenim objektima, dok bi se do 2025. slamke uz jela za van trebale plaćati, a do 2030. trebalo bi doći do potpune zabrane korištenja plastičnih slamki.

Drugi plastični proizvodi također bi trebali proći kroz sličan proces prestanka korištenja. U slučaju da maloprodajne prodavaonice ispostavljaju račune za radne odore, kao što ih prema Hong Kong Free Press većina i čini, od 2020. više neće moći besplatno nuditi te proizvode. Iako postoji mogućnost zaobilaženja tog propisa na način da zaposlenici više ne nose ni ne kupuju radne odore kako bi prodavaonice i dalje mogle nastaviti prodavati plastične proizvode, ta će mogućnost u potpunosti biti eliminirana do 2030. kada bi se trebala uvesti zabrana tih proizvoda u potpunosti.

Ministar koji nadgleda provedbu ovog programa, Lai Ying-ying, naglašava da je on i više nego samo posao za Tajvansku Agenciju za zaštitu okoliša (Taiwanese Environmental Protection Agency – EPA). Radi se o inicijativi koja da bi bila uspješna, mora biti podržana od strane svih građana. To predstavlja veliki izazov, jer prema procjenama Agencije, prosječan Tajvančanin iskoristi više od 700 plastičnih vrećica godišnje.

Visoki ciljevi Europske unije

Europska unija nalazi se na

sličnom putu sa ciljem da se u državama članicama ograniči korištenje jednokratne plastike kojoj prema riječima Fransa Timmermansa, prvog potpredsjednika Europske komisije, "treba pet sekundi da se proizvede, koristi se pet minuta, a zatim joj treba 500 godina da se razgradi".

Mnoge države članice EU-a imaju razne nacionalne planove usmjerene smanjenju potrošnje plastike i smanjenju stvaranja plastičnog otpada, no cilj EU inicijative jest postići da u Evropi do 2030. sva plastična ambalaža ima mogućnost višestruke upotrebe i da se može reciklirati. Stoga je potrebno naći najbolji način djelovanja za postizanje toga cilja.

Prvi korak je "procjena utjecaja", čija je svrha određivanje najboljeg načina oporezivanja plastike za jednokratnu upotrebu. EU također želi smanjiti potrošnju plastičnih vrećica per capita godišnje s 90 na 40 komada do 2026. godine. Osim toga, želi omogućiti građanima lakši pristup neflaširanoj vodi u

javnosti kako bi se na taj način smanjila potražnja za flaširanim vodom te poboljšati mogućnosti država članica da nadziru i smanje količinu "morskog otpada" na plažama i u morskim lukama.

Sljedeći je korak prijedlog Europske komisije da se zabrani deset različitih vrsta plastike za jednokratnu upotrebu – uključujući pribor za jelo, slamke, štapiće za uši i tanjure. Smatra se da upravo te vrste plastike za jednokratnu upotrebu čine i do 70% morskog otpada.

Timmermans je izjavio kako je "plastični otpad neporecivo veliki problem za koji da bi ga riješili, Europljani moraju djelovati zajedno jer otpad završava u zraku, u tlu, u oceanima, čak i našoj hrani". Prijedlog Komisije bi primjenom raznih mjera trebao rezultirati smanjenjem broja plastičnih proizvoda u trgovinama koji bi trebali biti zabranjeni i zamijenjeni prihvatljivim alternativama kako bi potrošači i dalje mogli koristiti svoje omiljene proizvode.

Na Ujedinjenu Kraljevinu, koja je u procesu izlaska iz Europske unije, mjere Komisije ne bi se trebale odnositi, no prema izvješću Mother Nature Networka, i u toj zemlji postoji značajan napor da se smanji upotreba plastičnih predmeta za jednokratnu upotrebu.

Djelomičan uspjeh afričkih država

Mnoge su se afričke zemlje uključile u proces ograničavanja korištenja plastičnih vrećica tijekom godina. Neke su od njih, poput Senegala, Gambije i

Maroka, zabranile korištenje plastičnih vrećica dok su druge, poput Bocvane i Južnoafričke Republike, uvele naknade za njihovo korištenje.

Uspjeh tih napora varira od zemlje do zemlje, dapače u nekim od njih postoje i crna tržišta za plastične vrećice. Ideja plaćanja naknada za deblje plastične vrećice u Južnoafričkoj Republici doživjela je djelomičan (ne)uspjeh zbog preniskih cijena tih naknada koju su potrošači jednostavno uračunali u cijenu svoje kupovine. Za to vrijeme, Ruanda je забиљежила porast prometa plastičnih vrećica na crnom tržištu nakon zabrane uvedene 2008. godine, zbog čega su organizirane kontrole na granicama u svrhu potrage za zabranjenom robom.

Zbog možda i najdugovječnije borbe s plastičnim otpadom na afričkom kontinentu, Kenija je uvela najstrožu zabranu korištenja plastičnih vrećica u svijetu, u kolovozu 2017., s kaznama koje variraju od visokih novčanih pa čak i do kazni zatvora. Upravo te kazne predstavljaju najozbiljniji pokušaj zabrane korištenja plastičnih vrećica tijekom desetogodišnjih napora, no čak ni to nije spriječilo ilegalnu proizvodnju vrećica u zemlji.

Nespretno upravljanje zabranom korištenja plastike u Sjedinjenim Američkim Državama

U SAD-u postoji više izvora regulative za pitanje korištenja plastičnih vrećica što dovodi do nedosljednosti. Gradovi i njihovi okruzi mogli bi različito

riješiti probleme korištenja plastičnih vrećica što u određenim situacijama može biti dosta zbunjujuće i dovesti do nesigurnosti. Da bi se takve situacije izbjegle, neke države poput Arizone i Floride, zabranile su donošenje bilo kakvih zabrana vezanih za korištenje plastičnih vrećica, dok su i druge države blizu takvom rješenju. Iako je na taj način eliminirana nesigurnost, nije zapravo riješen problem onečišćenja okoliša.

Čak i kad zabrane pojedinih saveznih država jesu na snazi, njihova implementacija sama po sebi ne mora značiti i rješenje problema. Kalifornija je 2016. zabranila uporabu plastičnih vrećica u trgovinama, maloprodajnim trgovinama s ljevkarnama, tržnicama i prodavaonicama alkoholnih pića, no mjesnim je okruzima kod kojih je zabrana bila na snazi prije 1. siječnja 2015. dozvoljeno da donose svoju regulativu o tom pitanju čime su na neki način istisnule savezno zakonodavstvo. Međutim, razlike su se u

bitnom svele na razliku cijene papirnate vrećice (iznosi 10 centi).

Zabrana drugih plastičnih proizvoda uzela je maha, no samo na lokalnoj razini. Primjerice, Seattle planira uvesti zabranu korištenja plastičnih slamki i drugog plastičnog posuđa u srpnju 2018., u svim objektima koji služe piće ili hranu (plastične vrećice zabranjene su od 2011.). Neki su prehrambeni objekti izbacili slamke iz uporabe još u 2017., kada su zabrane uvedene, dok su drugi poput CenturyLink Field i SaveCo Field počeli koristiti biorazgradive slamke još i prije uvođenja zabrane.

Prema članku Washington Posta, razni restorani u više američkih gradova obećali su ne koristiti plastične slamke uopće ili ih posluživati uz piće jedino ako ih kupci sami zatraže. Kao što je vidljivo, ovaj globalan problem pokušava se riješiti na raznovrsne načine.

Izvor: Mother Nature Network

Budućnost poljoprivredne politike EU-a: Bez smanjenja proračuna ili nacionalizacije

Zastupnici žele pravednu, konkurentnu i održivu poljoprivrednu politiku nakon 2020. Naglašavaju važnost zajedničkih pravila i dostatnog proračuna.

Zastupnici u Europskom parlamentu usvojili su u srijedu, 30. svibnja, savjetodavno izvješće o budućnosti hrane i poljoprivrede u kojem izlažu kako žele modernizirati zajedničku poljoprivrednu politiku EU-a. Naglašavaju važnost očuvanja integrirane politike na EU razini te očuvanja trenutne razine finansiranja kako bi se osigurala sigurnost dostave hrane i kvaliteta, zaštitili prihodi poljoprivrednika te nastavila borba protiv klimatskih promjena.

Zastupnici su prihvatali prijedlog Europske komisije iz studenog prošle godine prema kojem se želi pojednostaviti i bolje podržati zemlje kako bi prilagodile zajedničku politiku vlastitim potrebama. Međutim, odbacuju ponovnu nacionalizaciju zajedničke poljoprivredne politike jer bi imala negativan utjecaj na tržišno natjecanje i potrošače. Zastupnici žele da se isti standardi kvalitete poštuju u cijeloj Uniji.

Zeleni/ESS: Europska komisija traži uštede na pogrešnim mjestima

Klub zastupnika Zelenih/ESS-a želi vidjeti ciljani pristup, promicanje ruralnog razvoja i malih gospodarstava, te ulaganja u prijelaz na održivu poljoprivredu.

“Europska komisija je u potrazi za uštemom na pogrešnim

mjestima. Njihov pristup raspršivanja pokazat će da je previše novca potrošeno na industrijsku poljoprivredu, a napunit će džepove privatnih osiguravajućih društava i velike industrije strojeva. To nije zdravi povrat novca poreznih obveznika, niti osigurava pravednu preraspodjelu sredstava.

U vrijeme kada se ruralna gospodarstva suočavaju s velikim pritiskom, neobično je da Komisija želi smanjiti potrošnju ruralnog razvoja. Planirana smanjenja Komisije ozbiljno bi naštetila ruralnim gospodarstvima i mogla bi dovesti do kraja velikog broja malih ruralnih poduzeća. Europa treba radikalno drugačiju poljoprivrednu politiku. Želimo pomaknuti izravna plaćanja daleko od poljoprivrede na industrijskoj razini i umjesto njima dati potporu manjim i održivijim farmama. Poljoprivrednici koji zadovoljavaju visoke standarde zaštite okoliša, rada i dobrobiti životinja, u-

ključujući smanjenje pesticida, trebaju biti nagrađeni za svoje napore.

Komisija nastavlja dopuštati preveliku proizvodnju, agresivne izvozne politike i ogromno gubljenje resursa. Ovo nije vizije za budućnost. Održiva europska poljoprivredna politika mora se usredotočiti na veću zaštitu klime; polovina proračuna EU-a mora se potrošiti na ublažavanje i prilagodbu klimatskim promjenama.

Povjerenik Europske komisije za poljoprivredu i ruralni razvoj Phil Hogan želi provesti reformu ZPP-a prije europskih izbora sljedeće godine. S obzirom na ogroman utjecaj tih promjena na poljoprivrednike i potrošače, mora postojati vrijeme za pravilan dijalog. Pristup buldožera samo će cementirati status quo.”

*Izvor: Europski parlament,
Greens/EFA*

Novi genetski modificirani organizmi (GMO) nisu napredak, već još jedan alat industrijskog uzgoja

Naš sustav proizvodnje hrane treba stvarne inovacije.

Vrlo brzo, Europski sud pravde (ECJ) objavit će svoju odluku o pravnom statusu skupine biotehnologija koje su industrije nazivale "novim tehnikama uzgoja". ECJ će odlučiti proizvode li ove tehnike GMO, na što su Zeleni/ESS i mnoge nevladine organizacije za zaštitu okoliša godinama upozoravali, i hoće li neke od njih biti oslobođene odgovarajuće procjene, sljedivosti i označavanja kao da nisu GMO. Nakon odluke, napeti pregovori postavit će budućnost sadašnjih europskih GMO propisa. Kao i uvjek, građani i zakonodavci suočit će se s punom snagom industrijskog lobiranja.

Klub zastupnika Zelenih/ESS-a protivi se tome da se GMO-i užgajaju na našim poljima i

budu naša hrana jer su opasni za okoliš i ni na koji način ne služe javnom interesu. Patenti će osigurati još jedan način za velike multinacionalne tvrtke kao što su Syngenta/Chem China, Corteva (ex Dow/Dupont) ili nova čudovišna tvrtka koju tvore Bayer i Monsanto kako bi privatizirali izvor hrane: ne samo sjemenke nego i životinje. Drugim riječima, novi biotehnološki val će ponovno potaknuti korporativnu moć dominiranja nad našim sustavima hrane.

GMO-i dovode do velikih monokulturnih uzgoja usjeva i industrijskog uzgoja životinja

GMO po definiciji vode do velikih monokulturnih uzgoja usjeva i industrijskog uzgoja ži-

votinja. To je u korijenu mnogih problema u sustavu hrane i uzgoja: onečišćenja otpadnih voda i pesticida, brzo smanjenje broja poljoprivrednih gospodarstava i poljoprivrednika, niske cijene poljoprivrednih proizvoda, nutritivni problemi, brzo pojavljivanje novih bolesti, patnja životinja, globalno zatopljenje, iscrpljivanje tla, propadanje ekosustava (s naglim padom broja insekata i ptica), itd.

Promotori GMO-a kažu kako će on omogućiti brži uzgoj novih sorti i vrsta, bržu otpornost na nove bolesti, toleranciju na globalno zatopljenje, krave bez rogova kako bi se izbjeglo da se međusobno povređuju u uskim prostorima, pa čak i travnjake s ograničenim rastom, za slučaj da želite izbjegći

previše čestu košnju. Umjesto toga, stvarnost je da oni pojavljaju industrijsku poljoprivrednu, gdje se svaka životinja ili biljka pojavljuje kao perspektiva prinosa prije bilo kakvog razmatranja suverenosti hrane.

Inovacije su negdje drugdje

Inovacija zapravo nije u bioteknologijama. GMO-i danas su beskorisni kao što su bili u 90-im godinama. Oni su još uvijek dizajnirani za stvaranje biljnih herbicida, kako bi agroindustrija prodavala svoje kemijske proizvode i povlačila poljoprivrednike u dug i ovisnost o novim digitalnim poljoprivrednim tehnologijama praćenima putem dronova. Inovacija se odnosi na temelj-

nu reorganizaciju sustava distribucije hrane, širenje nisko budžetne poljoprivrede, podržavanja participativnog uzgoja lokalno prilagođenih sorti i pozivanja starih sorti s modernim znanjem o ekosustavima. Radi se o uzgoju koja poštuje potrebe životinja i agroekologiju u cjelini. Trebamo brojne, dobro plaćene, samostalne poljoprivrednike.

Kako sve to može biti nemoguće, kada organska poljoprivreda već nudi poljoprivredu bez GMO-a s dovoljnim prinosom? Sada je vrijeme za potpunu promjenu sustava. To znači promjenu Zajedničke poljoprivredne politike (ZPP) za prijelaz na novi model koji podržava ruralni razvoj.

Izumi zaista pomažu čitavom društvu kada ne pretvaraju svako živo biće u potencijalnu robu u interesu samo nekolicine privatnih tvrtki: "Ne možemo riješiti naše probleme s istim načinom razmišljanja koji je stvorio te probleme". Zastupnici Zelenih/ESS-a u Europskom parlamentu namjeravaju slijediti ove mudre savjete Alberta Einsteina i obraniti pravi napredak i inovativnost na bilo koji mogući način, te podržati sve aktere u svim zemljama članicama koji već koriste novi model u skladu s ruralnim razvojem.

*Izvor: Klub zastupnika
Zelenih/ESS-a
u Europskom parlamentu*

This is not a gmo.

VIJESTI IZ EUROPSKOG PARLAMENTA

VIŠEGODIŠNJI FINANCIJSKI OKVIR (VFO): EU TREBA BO-LJU VIZIJU SVIJETA OD PUKOG UPRAVLJANJEM GRANICAMA

Europska komisija objavila je konačnu skupinu sektorskih prijedloga VFO-a. Planovi Komisije za spajanje 12 financijskih instrumenata vanjskog djelovanja u jedan instrument "vanjske akcije" je neprihvatljiv. Osim toga, Zeleni/ESS odbacuju planove koji predlažu da se sredstva za prevenciju civilnog sukoba i izgradnju mira smanje na manje od polovice današnje potrošnje (od 2,3 milijarde do manje od milijardu), dok se više od dvanaest milijardi eura planira za obrambenu industriju putem Europskog fonda za obranu. Zeleni/ESS žele vidjeti zasebne instrumente za ljudska prava, sprečavanje sukoba civila i razvoj kako bi se osiguralo da EU ostane aktivna u ključnim područjima i da se sredstva ne preusmjeravaju u kontrolu migracija. Sljedeći VFO je prilika da se korigira trend inozemne i razvojne politike koje su vođene kratkoročnim interesima, posebno na kontrolu migracija.

BREXIT: "PRIVREMENA" ZAŠTITNA MREŽA UJEDINJENE KRALJEVINE NIJE PRIKLADNA

SVRSI KOJOJ JE NAMIJENJENA

Zastupnici u Europskom parlamentu održali su raspravu 12. lipnja u vezi pripreme sastanka Europskog vijeća koji će se održati 28. i 29. lipnja, a na kojem će se nastojati doći do napretka na budućem odnosu Ujedinjene Kraljevine i EU-a po pitanju carinskih odnosa i pitanju irske granice. Najnoviji prijedlog Ujedinjene Kraljevine o zaštitnoj mreži je uvelike manjkav - privremeno rješenje je u suprotnosti s konceptom zaštitne mreže.

IRANSKI NUKLEARNI SPORAZUM: EU MORA OSIGURATI BUDUĆNOST NUKLEARNOG SPORAZUMA

Europski parlament održao je raspravu 12. lipnja u nazočnosti Federice Mogherini, visoke predstavnice Europske unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku. Odluka predsjednika Trumpa ozbiljno je ugrozila budućnost nuklearnog sporazuma s Iranom i nastojanja da se nuklearna proliferacija zaustavlja mirnim sredstvima. Kako bi izbjegli eskalaciju u toj nestabilnoj regiji, Europska unija mora udvostručiti svoje napore kako bi osigurala održavanje

Zeleni ESS
u Europskom parlamentu

nuklearnog sporazuma s Iratom.

RASPRAVA S PREMIJEROM NIZOZEMSKE MARKOM RUTTEOM O BUDUĆNOSTI EUROPE

Europski parlament održao je raspravu o budućnosti Europe s nizozemskim premijerom Markom Rutteom. Za Zelene/ESS, Europa treba solidarnost, a ne porezne darove. Europska unija nije samo tržiste za korporacije. Ska Keller, supredsjednica grupacije Zelenih/ESS-a, izjavila je: "Premijer je sretan što drugima drži lekcije o nepridržavanju proračuna. Ali, nastavlja poziciju Nizozemske kao jedne od najboljih europskih poreznih utočišta, te blokira i odgađa europsku akciju protiv izbjegavanja poreza čime premijer Rut aktivno potkopava gospodarstvo svojih susjeda".

SASTAV EUROPSKOG PARLAMENTA ZA SAZIV 2019.-2024.

Zastupnici u Europskom parlamentu velikom većinom glasova podržali su prijedlog sastava Europskog parlamenta za sljedeći mandat (2019.-2024.). Sljedeći saziv Parlamenta bit će

sastavljen od 705 zastupnika, raspoređenih prema udjelu stanovnika država članica. Od 73 mjeseta koja pripadaju Ujedinjenoj Kraljevini, 27 je preraspodijeljeno, a 46 ostaje u pričuvi za buduća proširenja ili jednostavno neće biti popunjena kako bi se smanjio broj zastupničkih mjeseta. U ovoj novoj distribuciji, nijedna država članica neće izgubiti mjesto.

POLJSKA: NEOVISNOST PRAVOSUĐA MORA SE PONOVNO USPOSTAVITI

Na inicijativu grupacije Zelenih/ESS-a, Parlament je čuo izjave Vijeća i Komisije o neovisnosti pravosuđa u Poljskoj. Poljska vlada opetovano potkopava vladavinu prava, poka-

zjući malo poštovanja prema temeljnim vrijednostima koje povezuju Europu i moraju hitno promijeniti smjer. Grupacija Zelenih/ESS-a napisala je pismo, kojeg mogu potpisati sve grupacije u Parlamentu, u kojem poziva Komisiju da poduzme trenutne korake kako bi zaustavila poljske pravosudne reforme.

DIREKTIVA O OBNOVLJIVIM IZVORIMA ENERGIJE: POMAK U PREGOVORIMA OKO PALMINOG ULJA

Pregovarači su postigli sporazum o reviziji Direktive o obnovljivim izvorima energije. Konačni sporazum uključuje cilj od 32% udjela obnovljivih izvora energije do 2030. godine,

pravo na proizvodnju i potrošnju vlastite energije iz obnovljivih izvora za građane EU-a i zabranu palminog ulja. Europski parlament glasovao je o svom stajalištu u siječnju, pozivajući da se goriva iz palminog ulja više ne smatraju obnovljivim izvorima energije od 2021. godine. Iako su pregovori s Vijećem bili sporni u tom smislu, nova španjolska i talijanska vlada mogu značiti kraj za taj zastoj.

KRUŽNA EKONOMIJA MORA BITI U SREDIŠTU KOHEZIJSKE POLITIKE

Europski parlament je velikom većinom glasova usvojio izvješće izvjestitelja Zelenih/ESS-a

VIJESTI IZ EUROPSKOG PARLAMENTA

Davora Škrleca o tome kako se kohezijska politika može uskladiti s kružnom gospodarstvom. Za Zelene/ESS, kohezijska politika je jedan od najboljih alata za smanjenje društvene i ekonomske nejednakosti diljem Europe. Moć kohezijske politike mora biti usklađena s ogromnim potencijalom kružne ekonomije spajanjem potrošačke snage EU-a s našim klimatskim i ekološkim ciljevima.

Izvješće poziva na uvjetovanost strukturnih i investicijskih fondova ispunjavanjem ciljeva kružne ekonomije i na povećanje sredstava za kružnu ekonomiju i ulaganja vezana uz klimu u kohezijskoj politici nakon 2020. godine.

POREZNA PRAVDA: STRUČNJACI IZ ZEMALJA ČLANICA RASPRAVLJATI O TRANSPARENTOSTI POREZNIH AKTIVNOSTI VELIKIH TVRTKI

Stručnjaci za korporativnu transparentnost iz zemalja članica sastali su se 14. lipnja u Bruxellesu kako bi raspravljali o javnom izvještavanju po zemljama članicama, ključnom alatu kojim se osigurava da tvrtke otkriju gdje plaćaju poreze, a koji služi za borbu protiv nepravde u poreznom sustavu. Nažalost, nije postignut nikakav napredak. Grupacija Zele-

nih/ESS-a je zabrinuta zbog toga što bi to moglo značiti da su izgubljeni ključni mjeseci i reforma možda nikad ne dočeka svjetlo dana. Austrijsko predsjedništvo, koje počinje u srpnju, već je jasno pokazalo kako to nije jedan od njegovih prioriteta. Zeleni/ESS pozivaju zemlje članice da zaustave blokadu ove toliko potrebne reforme i poduzmu veliki korak naprijed za poreznu pravdu.

FIFA: FAIR PLAY ZA ZABRAVLJENE - KAMPAÑA ZA LJUDSKA PRAVA U RUSIJI

Svjetsko prvenstvo započinje 14. lipnja. Dok se najbolji nogometari na svijetu natječu na stadionima, više od 150 političkih zatvorenika nalaze se u zatvorima u Rusiji. Potpišite našu peticiju kojom pitamo Svjetsku nogometnu federaciju (FIFA) da skrene pažnju ruskim vlastima kako se subbina političkih

zatvorenika ne bi zanemarila. Ljudska prava nisu igra!

IZLOŽBA FOTOGRAFIJA PO-KAZUJE UČINKE KLIMATSKIH PROMJENA NA NAŠ ŽIVOT

Zastupnici Zelenih/ESS-a Marco Affronte, Pascal Durand i Yanick Jadot bili su domaćini audio-vizualne i izložbe fotografija „Ljudi i klimatske promjene“. Projekt prati 12 obitelji iz cijelog svijeta na koje izravno utječu posljedice klimatskih promjena. Kroz njihove priče i analizu društvene, ekonomske i političke dinamike, izložba pruža bolje razumijevanje učinaka klimatskih promjena na svakodnevni život svih nas, te na naše sposobnosti elastičnosti i prilagodbe.

Europski parlament poziva EU da se usprotivi Orbanovom napadu na demokraciju

Europski parlament je podržao izvješće zastupnice Kluba Zelenih/ESS-a Judith Sargentini koje najavljuje pokretanje postupka sankcioniranja (po članku 7) protiv Mađarske.

Od ponovnog izbora Viktora Orbana na svojoj funkciji u travnju, mađarska vlada je nastavila svoj autoritarni odnos prema civilnom društву, akademskoj zajednici te slobodi govora.

Nedavno je mađarska vlada izglasala zakonski paket "Stop Soros" koji ima za cilj izostaviti nevladine organizacije koje se bave pitanjima migracije u državi, što će znatno otežati organizacijama poput Amnesty International-a i Human Rights Watch-a da nastave s radom u Mađarskoj.

"Koliko dugo će EU stajati i promatrati mađarski pad demokracije? Prava mađarskih

građana na slobodu govora i jednakost moraju biti zakonski zaštićena od želje Viktora Orbana za uspostavom autoritarnog ozračja u državi. Vrijeme je da se EU usprostavi Orbanu zbog mađarskog naroda te da obrani naše zajedničke vrijednosti slobode govora i vladavine prava", izjavila je zastupnica Sargentini.

Izvješće, koje se odnosi na povredu temeljnih načela i vrijednosti od strane mađarske vlade, preporuča Vijeću da pokrene postupak protiv Mađarske u skladu s člankom 7, što bi vodilo do toga da navedena država članica izgubi pravo glasovanja u Vijeću. Zaključci koje je

donio Odbor za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove te koje su podržali Odbor za proračunski nadzor, ustavna pitanja, kulturu i obrazovanje te Odbor za prava žena i jednakost spolova, bit će na dnevnom redu plenarne sjednice u rujnu.

Navedeni tekst uzima u obzir doprinos širokog ranga stručnjaka i predstavnika u području, uključujući i mišljenje Komisije, Venecijanske komisije i Vijeća Europe, Ujedinjenih naroda, OSCE-a, kao i nacionalnih te međunarodnih sudova. Zastupnica Sargentini je također posjetila Mađarsku u sklopu svoje istrage u siječnju.

Pazi da smeće u moru ne završi na tvom stolu!

**Marine litter is a
big deal, it may end
up in your meal!**

#CleanAdriatic

JESTE LI ZNALI DA...

godišnje osam milijuna tona plastike završi u oceanima i morima gdje se raspada u manje dijelove te tako ulazi u prehrambeni lanac?

Mikroplastika predstavlja 80% ukupnog morskog otpada u Sredozemnom moru.

DID YOU KNOW THAT...

eight million tons of plastic per year end up in the oceans and seas where it breaks into smaller pieces and thus enters the food chain? Microplastics represent 80% of total marine waste in the Mediterranean.